

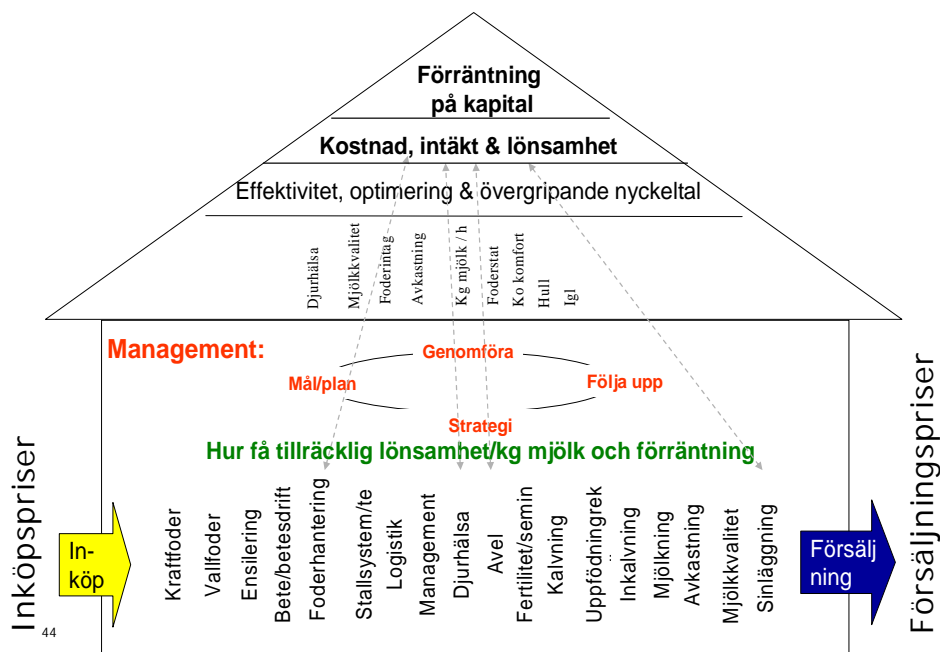
Proaktiv Herd Management – fremtidens besætningsovervågning

Jakob Söderberg, Svensk Mjök

Indenfor mælkeproduktionen foregår der i øjeblikket en stor strukturudvikling; fra at have været enkeltmandsbedrifter baseret på egen arbejdskraft og egen kapital til større bedrifter med færre produktionsgrene, større belåningsprocent og flere ansatte. I det traditionelle landbrug har vi været vant til at håndtere og acceptere "naturlige" afvigelser og problemer i produktionen. Hos de større mælkeproducenter er belåningsprocenten og risikoen større. Med proaktive arbejdsgange og ny teknologisk viden vil landmanden komme til at håndtere de større enheder med større stabilitet ved hjælp af større præcision, styring og forebyggende foranstaltninger. Vi står overfor nye udfordringer og ny teknologi, som muliggør forbedringer, som vi ikke tidligere troede mulige. At følge udviklingen er at leve på grænsen til det, som anses for at være muligt.

Motivationen for at udvide er, at man ved at drive mange enheder kan dele sine omkostninger ud på flere enheder. Man skal dog sikre effektivitet, ledelse, koordinering, kvalitet og volumen. Risikoen ved strukturudviklingen er at stordriftsulemperne bliver større end stordriftsfordelene. En typisk stordriftsulempe er, at man mister kontrollen, får ekstra omkostninger pga. den øgede størrelse og ikke opnår effektiv ressourceudnyttelse. Det kan lade sig gøre at udvide med succes, blot man er opmærksom på god planlægning, ledelse, hurtige tiltag og opfølgning.

Udfordringen for landmænd, rådgivere og leverandører af informationssystemer er at samarbejde og **koordinere** for at give landmanden et samlet overblik og samtidig et detaljeret indblik i de respektive delområder. Med øget mængde informationer bliver det også sværere for landmanden at holde fokus på det vigtige. Målet er at koble produktionsprocessens forskellige dele med strategi og daglig management samt anvende et system til at måle effektivitet og lønsomhed. Målet er at sikre en langsigtet forrentning og konkurrencekraft.

Med større bedrifter øges også behovet for at kunne håndtere og styre bedriften. Dét at lede en bedrift minder meget om at køre bil. Man har et rat at styre med og forskellige instrumenter, som oplyser om vigtige informationer som f.eks. brændstof, hastighed, olietryk, temperatur. Jo hurtigere

og større bilen bliver, desto vigtigere er det at kunne håndtere den, hvilket kræver meget øvelse. Det traditionelle landbrug kan sammenlignes med en simpel rallybil tilpasset nogle konkurrencekrav. Føreren kører ikke så sikkert, men det betyder ikke så meget, for dels så går det ikke så stærkt, dels kan landmanden selv standse og reparere eventuelle fejl. Fremtidens landmænd kommer til at gå fra at køre en simpel rallybil til at køre verdensmesterskab i rally. Evnen til at håndtere og styre bliver endnu vigtigere, når hastigheden øges, og marginalerne reduceres. Føreren må ikke køre af banen eller miste kontrollen. At miste grebet i en simpel rallybil er ikke godt, men man klarer sig. At miste kontrollen i en rallybil med 150-200 km/t på sneklædte veje har meget alvorlige konsekvenser.

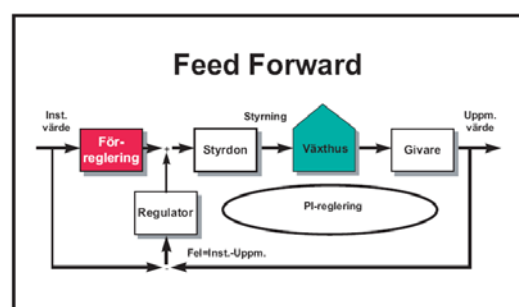
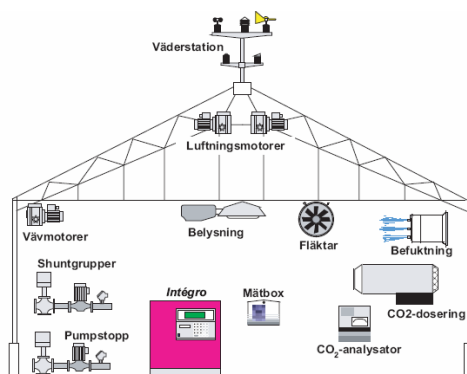

En rallykører planlægger nøje sin kørsel, har kortlæsere som nøje fortæller om, hvordan det ser ud efter næste sving. Det er en forudsætning at vide, hvordan det ser ud efter næste sving for at kunne holde bilen i høj fart. Således gælder det også for større bedrifter. Små landbrug kan godt køre af banen og stadig klare skærene, men hvis en større bedrift forulykker, bliver skaderne meget mere omfattende. Hvad skal man gøre for at skifte division? Man må indse, at det er forskellen mellem dét at drive et mindre landbrug og en større bedrift, der ofte kan gøre udslaget.

Proaktiv Herd Navigator er ud fra nøje planlagte arbejdsgange at overvåge afvigelser og i god tid reagere på disse afvigelser, således at skadernes omfang minimeres. Der behøves et velfungerende team, hvor forskellige rådgivningsaktører og systemleverandører koordineret bistår mælkeproducenten med det integrerede system. Teamet skal fokusere på mulighederne for finjustering for at kunne øge produktiviteten, ressourceudnyttelse og lønsomheden.

Udviklingen drives af nye tekniske muligheder, større viden og nye arbejdsgange. Med de nye teknikker øges også mulighederne for at arbejde systematisk og proaktivt. Det er muligt med bedre information at integrere biologi, teknik, økonomi og ledelse. For at undgå problemerne, inden de opstår, er det vigtigt at se tegn på og få information om, at noget ikke er, som det skal være så tidligt som muligt.

Dette kan også sammenlignes med et styresystem i et drivhus. Den enkle måde at styre temperaturen på er ved at måle temperaturen inde i drivhuset. Når den bliver for høj, sendes et signal, der sørger for, at ventilationen åbnes, men dette er for sent, og det tager tid inden normaltemperaturen igen er opnået. Det er bedre at måle på de faktorer, som påvirker temperaturen, som f.eks. lysindfald og temperatur udenfor.

På basis af den samlede information kan systemet agere, inden det bliver for varmt i drivhuset, og klimaet i drivhuset bliver mere stabilt og sikkert. Måling af temperaturen i drivhuset kan nærmest

anses for at være en "brandalarm". Større bedrifter behøver flere "brandalarmer", for at landmanden hurtigt kan opdage fejlen og undgå at det begynder at "brænde". Udviklingen af lignende informationsteknikker og styresystemer til landbruget findes, og udviklingen går meget stærkt.

Vi står overfor en spændende udfordring at skulle klare den internationale konkurrence og øgede krav til præcision, og vi ser at den nye tekniske udvikling i kombination med den øgede viden og forbedrede arbejdsgange, kan gøre det muligt, at vi klarer udfordringen at kombinere store bedrifter med sikkerhed, både når det gælder øget kvalitet, dyrevelfærd, miljø og lønsomhed. Hvis ikke vi gør det, så vil nogle andre gøre det. Det handler om at se mulighederne, bestemme sig og derefter navigere rigtigt.